Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

2025/2146(DEC)

27.1.2026

OPINIA

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024, sekcja I – Parlament Europejski
(2025/2146(DEC))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Raquel García Hermida-Van Der Walle

PA_NonLegDec

OPINIA

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji tego, co następuje:

A. mając na uwadze, że równouprawnienie płci i eliminowanie nierówności to podstawowe wartości UE zapisane w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej; mając na uwadze, że Unia zobowiązała się do promowania równouprawnienia płci we wszystkich swoich przedsięwzięciach zgodnie z art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a tym samym ustanowiła zasadę upowszechniania aspektu płci i sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;

B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 249 Regulaminu Prezydium przyjmuje plan działania w sprawie równości płci, aby Parlament uwzględniał perspektywę płci we wszystkich swoich działaniach;

C. mając na uwadze, że równouprawnienie płci oraz równy i znaczący udział kobiet we wszystkich procesach kształtowania polityki są warunkiem wstępnym funkcjonowania demokracji; mając na uwadze, że 39 % wszystkich osób zasiadających w Parlamencie Europejskim stanowią posłanki, w porównaniu z 27 % posłanek w parlamentach narodowych na całym świecie; mając na uwadze, że kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane w procesie decyzyjnym; mając na uwadze, że w wyborach w 2024 r. zaobserwowano odwrócenie już osiągniętych postępów – wybrano w nich 278 kobiet, co stanowi nieznaczny spadek w porównaniu z 2019 r. i pierwszy spadek od 1979 r.; mając na uwadze, że równowaga płci w delegacjach krajowych do Parlamentu znacznie się różni, co wskazuje na utrzymujące się nierówności między państwami członkowskimi;

D. mając na uwadze, że polityczki są bardziej narażone na nienawiść, molestowanie i zastraszanie niż politycy, zwłaszcza gdy są młode i opowiadają się za prawami kobiet i równouprawnieniem płci; mając na uwadze, że działania te często obejmują to nadużycia ze względu na płeć i ukierunkowaną dezinformację ze względu na płeć – która jest dezinformacją celowo wymierzoną w kobiety, zwłaszcza te widoczne w życiu publicznym – oraz zagrożenia dla ich bezpieczeństwa; mając na uwadze, że ataki te stwarzają znaczne bariery dla równego udziału kobiet w życiu politycznym; mając na uwadze, że utrudnia to kobietom udział w polityce, a tym samym osłabia nasze demokracje, ponieważ czyni je mniej reprezentatywnymi;

E. mając na uwadze, że kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane w niektórych komisjach, a w innych – nadmiernie reprezentowane; mając na uwadze, że w Parlamencie kobiety przewodniczą obecnie 7 z 24 komisji stałych i podkomisji, w tym niektórym komisjom tradycyjnie zdominowanym przez mężczyzn; mając na uwadze, że kobiety przewodniczą tylko 11 z 48 delegacji Parlamentu; mając na uwadze, że od 1979 r. na czele Parlament stało 31 osób, wśród których były tylko 3 kobiety; mając na uwadze, że utrzymuje się problem niedostatecznej reprezentacji kobiet na stanowiskach kierowniczych na najwyższym szczeblu instytucjonalnym UE; mając na uwadze, że 7 z

14 wiceprzewodniczących Parlamentu to kobiety, co stanowi 50 % tych stanowisk kierowniczych wyższego szczebla;

F. mając na uwadze, że Parlament nie przewiduje jeszcze urlopu ojcowskiego i rodzicielskiego dla swoich członków, chociaż zrobił obiecujący krok w tym kierunku i uprawnił posłanki do głosowania przez pełnomocnika przed porodem i po nim;

G. mając na uwadze, że standardy równości płci w Parlamencie muszą mieć zastosowanie również do jego pracowników; mając na uwadze, że występują nierówności w rozwoju kariery zawodowej, siatkach płac i bezpieczeństwie zatrudnienia pracowników, akredytowanych asystentów parlamentarnych i stażystów; mając na uwadze, że Parlament – jako autonomiczna instytucja i pracodawca – jest odpowiedzialny za dopilnowanie, by jego administracja wewnętrzna, polityka kadrowa, ramy przeciwdziałania molestowaniu i warunki pracy skutecznie zapobiegały dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć oraz zwalczały je, a także promowały równouprawnienie płci;

H. mając na uwadze, że Parlament powinien również świecić przykładem w kwestii równouprawnienia płci; mając na uwadze, że np. udział w ogólnoświatowej kampanii „Pomaluj świat na pomarańczowo”, w tym symboliczne oświetlenie budynku Parlamentu i wywieszenie pomarańczowych flag, jest jednym ze sposobów, w jaki Parlament działa na rzecz położenia kresu przemocy ze względu na płeć oraz podkreśla, jak ważne jest podnoszenie świadomości społecznej i wykorzystywanie Parlamentu jako platformy zwalczania przemocy ze względu na płeć;

1. z zadowoleniem przyjmuje postępy w uwzględnianiu aspektu płci i sporządzaniu budżetu z uwzględnianiem aspektu płci oraz przyjęcie planu działania w sprawie równości płci na 2025 r.; apeluje o publikację tego planu i jego szybką realizację zgodnie z przewidzianym dla niego harmonogramem, a także o jego dogłębną ocenę za pomocą regularnych sprawozdań monitorujących postępy; ubolewa, że większość środków przewidzianych w planie sformułowano jako zasady, bez wskazania jasnych celów i obowiązków; wzywa Parlament do spójnego sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci oraz do stosowania przy tym przewodnika dotyczącego uwzględniania aspektu płci; z zadowoleniem przyjmuje prace parlamentarnej sieci ds. uwzględniania aspektu płci; ponadto apeluje o lepsze uwzględnianie aspektu płci we wszystkich komisjach parlamentarnych; podkreśla, jak ważne jest uwzględnianie aspektu płci podczas negocjacji nowych wieloletnich ram finansowych;

2. ponownie apeluje, by Parlament zwrócił się o przeprowadzenie audytu, który pomoże nakreślić obecną sytuację pod względem równouprawnienia płci, i by przedstawił zalecenia dotyczące zarówno politycznych, jak i administracyjnych aspektów swojej działalności; podkreśla, że audyt ten powinien obejmować wszystkie obszary i wskaźniki wymienione w opracowanym przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) narzędziu, które służy do oceny mocnych i słabych stron parlamentów w dziedzinie równości płci, a także pozwolić zidentyfikować przepisy, które ułatwiają lub uniemożliwiają równość płci pod różnym kątem, tak aby można było wziąć to pod uwagę podczas sporządzania nowego planu działania w sprawie równości płci;

3. wzywa przewodniczącą, aby przeanalizowała spadek liczby posłanek w 2024 r. i sfinansowała kampanie zachęcające kobiety do udziału w polityce UE; wzywa partie krajowe, by do czasu osiągnięcia równości przyjęły wyważone pod względem płci środki, takie jak naprzemienne umieszczanie mężczyzn i kobiet na listach (system suwakowy) lub parytet płci; wzywa Komisję do wzmocnienia przepisów zapewniających równowagę płci na politycznych stanowiskach kierowniczych; wyraża ubolewanie, że oprócz danych dotyczących liczby kobiet na różnych stanowiskach brakuje danych ilościowych i jakościowych na temat uwzględniania aspektu płci w instytucjach UE; w związku z tym apeluje, by opracowano kompleksowe statystyki zawierające dane segregowane według kryterium płci; zobowiązuje się do stworzenia wskaźników jakościowych dotyczących równouprawnienia płci, które pomogą lepiej gromadzić dane segregowane według kryterium płci i poprawić równouprawnienie płci;

4. domaga się bardziej rygorystycznych przepisów, które pozwolą zwalczać mowę nienawiści ze względu na płeć i dezinformację w kwestiach związanych z płcią oraz zapobiegać tym zjawiskom; z ubolewaniem odnotowuje wysokie wskaźniki molestowania, w tym seksualnego, akredytowanych asystentów i asystentek parlamentarnych; przypomina, że polityka zerowej tolerancji wobec molestowania jest konieczna, aby chronić dobrostan pracowników i pracownic, i jest obowiązkiem każdego pracodawcy; apeluje, by akredytowanym asystentom i asystentkom parlamentarnym, pracownikom i pracownicom, stażystom i stażystkom oraz posłankom i posłom, którzy doświadczają molestowania, zastraszania i nienawiści, udzielano ukierunkowanego wsparcia emocjonalnego i prawnego; apeluje o wzmocnienie ram składania skarg i terminowego rozpatrywania sporów dotyczących molestowania; apeluje o wprowadzenie niezależnego mechanizmu i zewnętrznego audytu służących przeciwdziałaniu molestowaniu; domaga się, by Prezydium Parlamentu kontynuowało reformę przepisów Parlamentu dotyczących molestowania przez zaangażowanie zewnętrznych i niezależnych ekspertów oraz zlecanie zewnętrznych audytów w komitecie doradczym ds. nękania i molestowania oraz zapobiegania im w miejscu pracy, a także by zwiększyło pulę psychologów i rozszerzyło mechanizm wsparcia dla ofiar;

5. podkreśla, że posłanki, które należą do mniejszości rasowych, są młode, są feministkami, należą do społeczności LGBTIQ+ lub do mniejszości doświadczają nieproporcjonalnego poziomu przemocy cyfrowej i politycznej i potrzebują ukierunkowanych środków ochronnych;

6. wzywa komisje, by dążyły do lepszej równowagi płci, w tym na stanowiskach kierowniczych; wzywa przewodniczącą i Prezydium do zapewnienia horyzontalnej reprezentacji i równowagi płci we wszystkich procedurach plenarnych, komisjach i delegacjach; wzywa grupy, by uwzględniały aspekt płci i egzekwowały parytety płci przy mianowaniu koordynatorów, sprawozdawców, kontrsprawozdawców i podziale czasu wystąpień; domaga się wprowadzenia środków, które pomogą rozwiązać problem nierówności horyzontalnych, aby zapewnić równowagę płci w komisjach; zachęca do włączenia większej liczby mężczyzn do komisji FEMM, w tym sojuszników aktywnie wspierających równość płci, tak by wzmocnić współodpowiedzialność mężczyzn i zachęcać ich do działań na rzecz równości kobiet i dziewcząt w praktyce, a także by położyć kres sytuacji, w której osobom danej płci powierza się określone zakresy kompetencji;

7. domaga się, by podjęto kroki w celu zapewnienia środowiska pracy przyjaznego kobietom, takie jak modyfikacja androcentrycznych metod pracy i zwalczanie molestowania;

8. z zadowoleniem przyjmuje stanowisko w sprawie umożliwienia posłankom głosowania pełnomocnika przed porodem i po porodzie; apeluje, by możliwość głosowania przez pełnomocnika rozszerzono na wszystkich młodych rodziców oraz by wprowadzono równy i nieprzenoszalny urlop macierzyński, ojcowski i rodzicielski dla posłanek i posłów;

9. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Parlamentu na rzecz równości i wyraża uznanie dla jego poparcia dla kluczowych kwestii politycznych, takich jak prawo do głosowania przez pełnomocnika dla posłanek przed porodem i po porodzie; apeluje o priorytetowe traktowanie i dalszą intensyfikację działań na rzecz zapewnienia pracownikom lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz o wprowadzenie środków, które umożliwią korzystanie z prawa do bycia offline;

10. z ubolewaniem odnotowuje wysokie wskaźniki molestowania, w tym seksualnego, akredytowanych asystentów i asystentek parlamentarnych; apeluje o wzmocnienie ram składania skarg i terminowego rozpatrywania sporów dotyczących molestowania;

11. wzywa Prezydium i sekretarza generalnego, by w celu zidentyfikowania i skorygowania nierówności strukturalnych przedstawili dane segregowane według kryterium płci na temat personelu, stanowisk kierowniczych wyższego i średniego szczebla, rodzajów umów, telepracy i elastycznej organizacji pracy, a także środki przeciwdziałania molestowaniu i wyniki rozpatrywania skarg w administracji Parlamentu; apeluje o ustanowienie jasnych, określonych w czasie celów dotyczących osiągnięcia równowagi płci na wszystkich szczeblach zarządzania w administracji Parlamentu, w tym na szczeblu dyrektorów generalnych i szefów działów;

12. przyznaje, że Parlament służy jako miejsce organizacji wystaw i wydarzeń publicznych poświęconych równouprawnieniu płci, np. problemom ze zdrowiem psychicznym, dzięki czemu wspiera dialog, świadomość i inkluzywną reprezentację w całej instytucji i wśród ogółu społeczeństwa; w związku z tym zwraca uwagę na ceremonię koronacji, podczas której uhonorowano kobiety walczące z rakiem; wzywa przewodniczącą do zachowania ostrożności, jeśli chodzi o finansowanie inicjatyw sprzecznych z wartościami Unii Europejskiej; wyraża zadowolenie z tego, że Parlament służy jako miejsce podnoszenia świadomości na temat przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej, oraz podkreśla znaczenie misji UE i Parlamentu, które promują równość płci, w tym misji zapewniających wsparcie, ochronę i podstawowe usługi kobietom i dziewczętom będącym ofiarami przemocy seksualnej w konfliktach zbrojnych i po takich konfliktach; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy Parlamentu dotyczące Tygodnia Równości Płci i Międzynarodowego Dnia Kobiet;

13. podkreśla, jak ważne jest gwarantowanie dostępności produktów menstruacyjnych, aby wspierać posłanki i pracownice; apeluje o poprawę dostępności Parlamentu, w tym wszystkich jego stref publicznych, dla niepełnosprawnych posłów, pracowników i odwiedzających, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dziewcząt;

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że nie ujęła w swojej opinii żadnych informacji od przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] ani od przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad, których należy wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	27.1.2026
Wynik głosowania końcowego	+: 22 –: 8 0: 3

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

22	+
PPE	Ewa Kopacz, Verena Mertens, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Lucia Yar, Dainius Žalimas
S&D	Gabriela Firea, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Maria Noichl, Joanna Scheuring-Wielgus, Cecilia Strada, Marko Vešligaj
The Left	Hanna Gedin, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

8	-
ECR	Beatrice Timgren
ESN	Christine Anderson
NI	Fernand Kartheiser
PfE	Mathilde Androuët, Mireia Borrás Pabón, Elisabeth Dieringer, Margarita de la Pisa Carrión, Anders Vistisen

3	0
ECR	Chiara Gemma
NI	Judita Laššáková
PPE	Rosa Estaràs Ferragut

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się